březen 2021

TŘEMOŠNICKÉ NOVINKY

Informační měsíčník Města Třemošnice zdarma do všech domácností

foto: Hana Krulichová

BŘEZNOVÝ CITÁT „Vysoké podpatky vynalezla žena, kterou muži stále líbali na čelo.“ Ch. Morley

Sníh a auta v ulicích

Vážení spoluobčané,
tentokrát se obracíme především na vlastníky nemovitostí a automobilů v ulicích s rodinnými domy.
Během letošní zimy napadl v Třemošnici dvakrát sníh a pokaždé měli naši pracovníci ztíženou práci při prohrnování sněhu v ulicích. Hlavním důvodem jsou zaparkovaná auta na komunikacích, včetně chodníků. Přitom každý majitel rodinného domu má vybudovanou garáž a 99,9 % majitelů rodinných domů má na svém pozemku dostatek místa na zaparkování svého automobilu.
Možná se Vám to nezdá důležité, ale každá překážka na komunikaci nebo na chodníku je pro pracovníka, který prohrnuje sníh, nebezpečnou, zdržuje ho v plynulosti jízdy, a hlavně nemůže svoji práci odvést tak dobře, jak by bylo potřeba a jak by chtěl. Největším nebezpečím je pak možnost, že Vám zaparkované auto poškodí, což by se Vám zřejmě nelíbilo.
Rozumíme tomu, že zastavit autem na komunikaci je nejrychlejší a nejjednodušší způsob, jak zaparkovat auto, než zajíždět autem do garáže. To představuje vylézt z auta, otevřít vrata a bránu, a to je práce navíc.
Jako řidiči byste měli vědět, že parkovat (zastavit) na komunikaci lze, pokud vedle Vašeho auta zůstane na komunikaci průjezdný pruh v šířce 6 m a to bohužel v žádné ulici v Třemošnici není dodržováno, ani to není technicky možné.
Žádáme Vás, abyste se svými „miláčky“ zajížděli do garáží nebo na své pozemky a neparkovali v ulicích, kde bráníte řádnému provádění zimní údržby a zároveň porušujete dopravní předpisy.
Děkujeme za pochopení.

vedení Města Třemošnice,
Služby města Třemošnice

Modrý kontejner

ANO
Hodit sem můžeme například časopisy, noviny, sešity, krabice, papírové obaly, cokoliv z lepenky nebo knihy. Obálky s fóliovými okýnky sem můžete také vhazovat, zpracovatelé si s tím umí poradit. Bublinkové obálky vhazujeme pouze bez plastového vnitřku! Nevadí ani papír s kancelářskými sponkami. Ty se během zpracování samy oddělí.

NE
Do modrého kontejneru nepatří uhlový, mastný, promáčený nebo jakkoliv znečištěný papír. Tyto materiály nelze už nadále recyklovat. Pozor, použité dětské pleny opravdu nepatří do kontejneru na papír, ale do popelnice.

Hana Pecharová

OČNÍ OPTIKA
TŘEMOŠNICE
Úterý: 9 - 13 14 - 17
Středa: 9 - 13 14 - 17
Čtvrtek: 9 - 13 14 - 17
Pátek: 9 - 13 14 - 17
Sobota: 10 - 14
Tel.: 469 661 089, 732 172 505
Zdravotní středisko, Budovatelů 420
www.optika-tremosnice.cz
placená inzerce

Zpráva o zeleni

V minulosti jsem slíbil, že budu informovat veřejnost o plánovaných zásazích při údržbě městské zeleně, chtěl bych zmínit následující.

Po navázání spolupráce s odborným poradcem jsme došli k závěru, že je nutné řešit špatný stav bříz v okolí základní školy. Jedná se o stromy, které jsou napadeny houbovou chorobou a postupně odumírají. Nejedná se o všechny, ale po důkladném vyhodnocení stavu pouze o část. Pro přehled přikládám mapu. Jsou zde označeny napadené stromy a zároveň plánovaná náhradní výsadba. Ta bude provedena v jarních měsících.

Další plánovanou činností je prořezání korun javoru na náměstí a redukce výšky túji v areálu hřbitova.
Tyto práce bychom měli provést do konce března.

Přeji brzké jaro.

Josef Dvořák

placená inzerce

**Vážení motoristé a motoristky,
začíná nová motoristická sezona 2021.**

Vše na jednom místě – **STK a emise**. **Jen u nás bez čekání, pokud použijete náš online rezervační (objednávkový) systém.** Vše naleznete na našem webu – **www.stk-chotebor.cz** nebo se dozvíte na telefonním čísle **569 621 286**, **721 133 042**.

Možnost platby hotově nebo kartou.

Naši kvalitu práce zajišťujeme ve spolupráci s německou firmou DEKRA automobil.
Vedoucí STK a emisí: Jan Pešek.

STK Chotěboř

Provádíme:

1. měření emisí vozidel do 3,5 t
2. technické kontroly osobních a nákladních automobilů do 3,5 t, motocyklů, čtyřkolek, přípojných vozidel.
3. evidenční kontroly vozidel do 3,5 t

Těšíme se na Vaši návštěvu!

Způsob provádění technických prohlídek naleznete na www.stkinfo.cz.

Pracovní doba:

1. 3. – 30. 11.		1. 12. – 28. 2.	
Po	7.00 – 16.00	Po	7.00 – 16.00
Út	7.00 – 16.00	Út	7.00 – 14.00
St	7.00 – 16.00	St	7.00 – 16.00
Čt	7.00 – 16.00	Čt	7.00 – 15.00
Pa	7.00 – 15.00	Pa	7.00 – 15.00

Občanská gramotnost

Rozpočet města – příjmová část

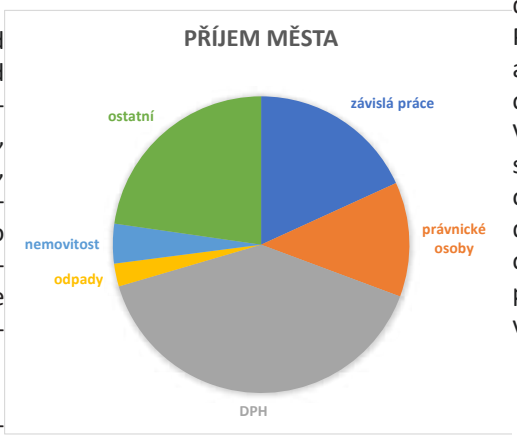
Každá obec hospodaří s určitým obnosem peněz. Třemošnice má roční rozpočet cca 52 milionu korun a získané finanční dotace. Rozpočet má dvě části: příjmovou a výdajovou. Dnes se seznámíme s příjmovou částí.

Největší část příjmů (asi 70 %) tvoří **daně**, které nám posílá stát.
Stát přerozděluje daně krajům a obcím podle určitého klíče, kde je hlavním kritériem počet obyvatel, počet dětí v mateřské a základní škole. To jsou ta nejdůležitější „čísla“, podle kterých se stát při přerozdělování řídí.

Nejvíce peněz do obecního rozpočtu získáváme z **daně z přidané hodnoty (DPH)**, asi 35 % (v roce 2020 to bylo 21 milionů). Stát získá odvodem DPH určitý obnos peněz a tyto peníze přerozdělí na tři hromádky – do státního rozpočtu, krajům a obcím.
Třemošnice je v současné době těsně nad kritickou hranicí 3 000 obyvatel. Pokud klesne počet obyvatel s trvalým pobytem pod tuto hranici, klesne i koeficient, podle kterého stát peníze přerozděluje, a do obecního rozpočtu bude ročně přicházet řádově o miliony korun méně. To se dotkne kvality života celého města, například by město muselo omezit investice do budování i oprav majetku, jako jsou komunikace, chodníky apod.

Druhou největší částku, kterou obec dostává, je **daň ze závislé práce, která činí** asi 18 %. Vzniká tím, že zaměstnavatelé odvádějí za své zaměstnance daň státu a tato daň je opět přerozdělována do státního rozpočtu, krajům a obcím. Dříve platilo, že zaměstnavatelé odváděli daň za zaměstnance obci, ale to už několik let neplatí.
Do koeficientu, podle kterého se přerozděluje tato daň, se promítá počet pracovních míst v dané obci. Pokud máme hodně pracovních míst, je to výhoda. Avšak obci do rozpočtu za každé pracovní místo přijde přibližně 100 Kč. Nezáleží na tom, zda to je místo v továrně nebo v kanceláři. Ale musí to být kmenový zaměstnanec, ne agenturní. Za agenturní pracovníky zaměstnavatel daně neodvádí, takže se nepočítají do pracovních míst.

Třetí největší podíl peněz získává obec z **daní právnických osob**. Podnikatelé zaplatí daň státu a přerozdělováním (opět stát, kraje, obce) získáme částku, která činí zhruba 12 % ročního příjmu obce.
Další větší suma peněz je z **daně z nemovitostí** (4 %). Toto je jediná daň, která po vybrání zůstává celá obci. Zastupitelé obce určují výši této daně podle koeficientu 1 až 4. Třemošnice má odsouhlasený nejnižší koeficient 1.

A poslední z milionových příjmů do rozpočtu je **poplatek za odpady** (2,5 %), který se vybírá od občanů. Je to zhruba 1,5 miliónu, i přesto město ještě doplácí ročně 2,5 miliónu Kč na uložení, likvidaci a odvoz odpadů, který vyprodukujeme.

Každý z nás tedy může přispět do rozpočtu Třemošnice třemi způsoby:
Tím, že mám přihlášeno trvalé bydliště, pokud tady trvale bydlím. Na každého přihlášeného občana Třemošnice přijde do rozpočtu obce zhruba 10 000 Kč ročně. Pak bychom měli plnit svoji povinnost a platit za každou osobu v domácnosti odpad. Poplatek činí 600 Kč za rok.
V případě, že pronajímáme dlouhodobě svoji nemovitost, měli bychom za dané obyvatele (i když tady nemají trvalé bydliště) platit poplatek za odpad, protože odpad rozhodně produkují a z peněz rozpočtu města se i jejich odpad uklízí a odváží.

RR

Poznáte, kde a co to je?

V únoru přišlo pět správných odpovědí. Na obrázku byla Masarykova věž samostatnosti, která slouží jako památník obětem světových válek. Když vystoupáte po schodech nahoru, poskytne Vám vyhlídkový ochoz nádherný podled do krajiny. Nachází se nedaleko Hořic v Podkrkonoší. Věž je vysoká 25 metrů, i když původně měla být vysoká 40 metrů. Ale 2. sv. válka zabránila v dostavbě. Prezident T. G. Masaryk zde opravdu byl a dokonce poklepal v r. 1926 na základní kámen. Z ochozu věže je výhled na Krkonoše i na Polabí. V roce 2018 se mělo započít s dostavbou věže, na původních 40 metrů. Dokonce již byly přislíbeny peníze z kraje, ale nakonec z projektu sešlo. Památník je otevřen od května do září.
Ze správných odpovědí jsme vylosovali paní Ilonu Jirotkovou, výhru si může vyzvednout v knihovně.
A co je na této fotografii?
Své odpovědi zasílejte na adresu: redakce@tremosnice.cz do 16. 3.

RR

Ekookénko

Zdravím věrné čtenáře našich novinek a věřím, že zajímavé a pozitivní zprávy o přírodě a lidech s ní spojených vám přinesou pobavení, poučení a třeba i inspiraci.

Ochránci přírody vypustili do přírodní rezervace Baroch na Pardubicku **divoké koně** převezené z rezervace Milovice. Pokračují v projektu návratu těchto zvířat do krajiny. Koně jsou podle ekologů spásáním, pohybem či trusem tím nejšetrnějším a nejekologičtějším způsobem, jak chránit přírodu v cenných lokalitách. V tomto případě mají koníci pomoci obnově biodiverzity okolo vyschlého rybníka Baroch. Můžeme se také pochlubit, že za stejným účelem jsou chováni koně i na Podhradí, kam se za nimi můžete vypravit. Více informací o těchto projektech naleznete na stránkách organizace „Česká krajina".

Ježci mají ve Vrchlabí babybox.
Záchranná stanice pro zvířata ve Vrchlabí tímto způsobem přijímá od lidí nalezené ježky. O malé či zraněné ježky se starají pracovníci Správy KRNAP. Měřítko mají úsměvné, ježek velikosti pomeranče potřebuje pomoc, pokud má zvíře velikost velkého grepu, zvládne přežít zimu.

Přehlížená, a přesto fascinující.
Vzácní a ohrožení ptáci si naši pozornost získají velmi snadno. Stejně pozoruhodné druhy, které ale máme takřka na dosah, si ji však zaslouží také. Česká společnost ornitologická proto ptákem roku 2021 vyhlásila našeho nejhojnějšího dravce, **káně lesní,** aby upozornila na jeho jedinečnost. Ornitologové chtějí tak zviditelnit tento dokonale přizpůsobivý druh, který vynalézavě přežívá a prosperuje v krajině pozměněné člověkem. A právě proto, že je lidem blízko, přináší jedinečnou příležitost nahlédnout do světa dravých ptáků.

Netradiční reklamní agentura AQUA ADS se specializuje na **venkovní reklamu**, která namísto znečištění a produkce odpadu prostředí naopak čistí. Na místo nevzhledných billboardů a odlupujících se plakátů ve jménu ekologie a ohleduplnosti čistí motivy a reklamní sdělení do špíny chodníků pomocí speciálního stroje, který vytvoří vodní paprsek z dešťové vody a tlakem odstraňuje špínu z chodníků a ostatních venkovních ploch. Tato originální reklama neničí panorama měst, ani nepřekáží chodcům a časem samovolně zmizí. V souladu s přírodou jsou také jejich reklamní nápisy z mechů a nový projekt za kvalitnější vzduch, kdy jejich fotobioreaktor umí pomocí řasy chlorela zachytit velké množství oxidu uhličitého, a účinně tak čistit okolní vzduch. Prototyp je umístěn v budově bývalého obchodního domu MÁJ v Praze. Více informací najdete na stránkách AQUA ADS.cz.

I z nechtěného odpadu mohou vzniknout originální kousky, které vám bude každý závidět. O tom chce veřejnost přesvědčit nově vzniklá firma PLASTLO, s. r. o. Praha. Z **recyklovaného plastu** a kovových trubek vyrábí stylové stolky a interiérový design na míru. Udržitelnost se ve firmě propisuje do materiálů, výroby i obalů produktů. Nábytek je spojením inovativní metody výroby a tradičního českého řemesla ohýbaných kovových trubek.

Milí přátelé, přeji vám dobré a zdravé vykročení do prvního jarního měsíce a věřte, že naše zdraví je jen tak dobré jako zdraví přírody kolem nás.

Na závěr si dovolím vypůjčit na dnešní dobu asi nejvhodnější citát:
„Krize je produktivní stav. Člověk z ní musí odstranit pouze příchuť katastrofy." - Max Frisch

Dana Vojáčková

Potraviny známé a neznámé

V tomto čísle se budeme blíže věnovat potravině, kterou považujeme za úplně obyčejnou, a to bramborám. **Lilek brambor, brambor obecný či hlíznatý** nebo také erteple, zemáky, krumle, okroše či grule, nejsou vůbec obyčejné. Jsou jednou z nejrozšířenějších a nejvýznamnějších zemědělských plodin. Na naše území se dostaly na počátku 19. století a rychle se rozšířily nejen u nás, ale i po celé Evropě. Staly se významnou potravinou i pro chudší vrstvy obyvatel, které často trpěly hladomorem a kurdějemi. Na světě existuje mnoho druhů brambor, liší se barvou, tvarem, nutričními vlastnostmi i varným typem. U nás se pěstují brambory rané, ty jsou určeny pro přímou spotřebu, a pozdní brambory, ty jsou vhodné hlavně pro uskladnění. Všechny nadzemní části obsahují toxické látky, nekonzumují se. Brambory, které jsou vystaveny světlu, zelenají.
V syrovém stavu obsahují velké množství vody, jsou zdrojem bílkovin, tuků, škrobů, vlákniny, mastných kyselin, kyseliny citronové, vitamínů (C, D, E, B6, B12, K), mnoha prvků (Na, Ca, Mg, Fe, Mn, P, Cu), karoten, thiamin, riboflamin a nianicin. Mají příznivý vliv na krevní systém a srdce, na kosti a klouby, na ledviny (odvodňují organismus) i na trávicí soustavu. V rozumném množství jsou vhodné i při redukční dietě. Kuchyňské zpracování brambor má v podstatě neomezené možnosti. Nejšetrnější úpravou je vaření ve slupce, ale zpracovávají se na kaši i knedlíky, pečou se, smaží, přidávají se do spousty polévek a salátů, lze je připravit nasladko i naslano.

Zkuste třeba **Bramborové pirohy.** Na internetu najdete spoustu receptů, jak je připravit. Někdo je připravuje naslano a plní je zelím s uzeným masem, někdo houbami, sýrem nebo špenátem. Kdo dává přednost sladké variantě, plní pirohy tvarohem, mákem, povidly nebo ovocem. I tepelná úprava je různá. V některých receptech se pirohy smaží ve vrstvě oleje, v jiných se pečou v troubě na pečícím papíře nebo se vaří ve vodě.

RR

placená inzerce

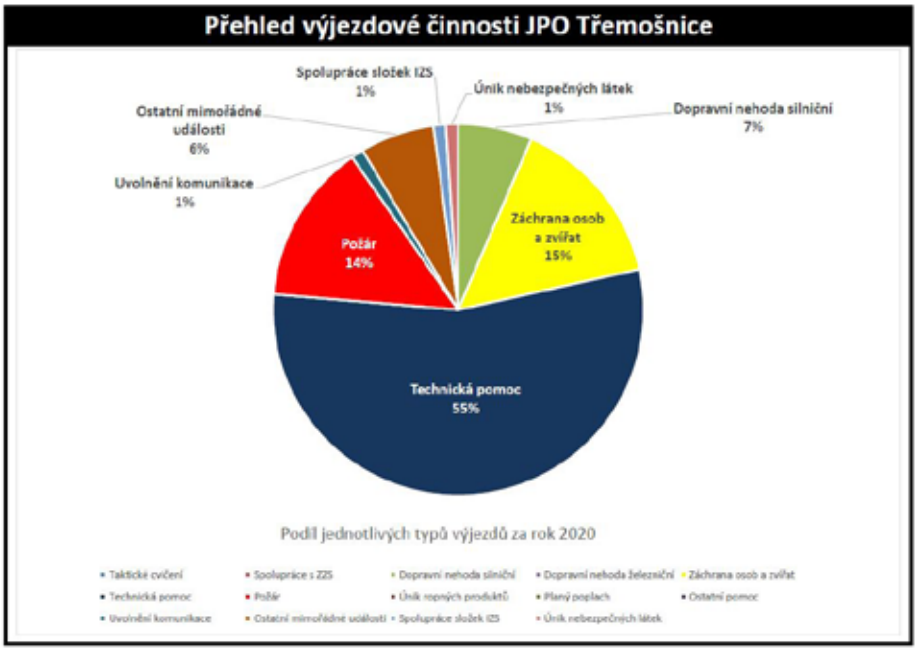
Přehled činnosti JSDH Třemošnice 2020

Pro Jednotku sboru dobrovolných hasičů města Třemošnice (dále jen jednotka) byl rok 2020 rekordní, a to v mnoha směrech. Dovolte prosím, abychom Vás informovali o tom, co se v uplynulém roce událo.

Základem zhodnocení je statistika. Jednotka řešila v roce 2020 celkem 93 mimořádných událostí, což bylo o 42 více než rok minulý, jedná se tak o rok s největším počtem výjezdů v historii. Vzrostl také počet událostí, které jednotka řešila samostatně.

Největším podílem událostí byly technické zásahy, které tvořily skoro polovinu všech událostí, jednalo se zejména o činnosti v souvislosti s řešením klimatických jevů (vichřice, povodně, záplavy). Vzrostl také podíl dopravních nehod a záchran osob a zvířat. Jednotka tak zachránila v loňském roce 23 osob, bohužel 7 osob se i přes plné nasazení sil a prostředků nepodařilo zachránit. Jednotka v 26ti událostech spolupracovala se ZZS a to také i jako pomoc při náhlých zástavách oběhu s použitím automatizovaného externího defibrilátoru (AED). Nejvíce událostí bylo v měsíci červnu, a to 20% z celkového počtu výjezdů za rok.

Mezi nejdůležitější události roku 2020 patří dopravní nehoda ze 17. 1., kde jednotka s pomocí hydraulického vyprošťovacího zařízení a ve spolupráci s profesionální jednotkou vyprostila zaklíněnou osobu z havarovaného vozidla. Dále pak požár budovy v Rostejně dne 16. 3., kde zasahovaly jednotky ze dvou krajů a podařilo se uchránit majetek velkého rozsahu. Dne 28. 3. byla jednotka vyslána k záchraně osoby do Lovětínské rokle po pádu ze skály. Zde se jednalo o velmi komplikovaný zásah, ke kterému byla povolána i letecká záchranná služba, a díky vynikající spolupráci mezi složkami IZS byla osoba zachráněna. Také jsme se účastnili i řešení následků přívalových dešťů dne 14. 6., kdy jsme byli vysláni k pomoci do Prachovic, Míčova-Sušice a okolí, jednotka zasahovala prakticky celý den bez přerušení, a to na různých místech. Další podobné situace jednotka řešila i 21. 6., kdy byla povolána k šesti mimořádným událostem za den. Nejdelší z nich byla pomoc v obci Lipovec, kde jednotka spolu s dalšími odčerpávala vodní nádrž, která hrozila přetečením a zatopením objektů pro bydlení. Společnými silami se podařilo tuto hrozící katastrofu odvrátit a domy uchránit. Dalším zajímavým zásahem byl požár licího stroje na hliník v místním výrobním závodě dne 8. 11., naštěstí se včasným zásahem podařilo požár velmi rychle zlikvidovat a zabránit požáru celého objektu. Nutno také zmínit několik menších požárů komínových těles a požárů lesních porostů. Samostatnou kapitolu tvoří pomoc při zvládání událostí kolem COVID-19, kdy jednotka prováděla dezinfekci veřejných prostor, městského úřadu a domu s pečovatelskou službou. Samozřejmě toto není komplexní výčet událostí, jen několika z nich.

Krom zásahové činnosti jednotka taky prováděla pravidelně výcviky a školení. Z nich můžeme připomenout např. speciální výcvik na hašení „D“ programem u profesionálních kolegů v Berouně.

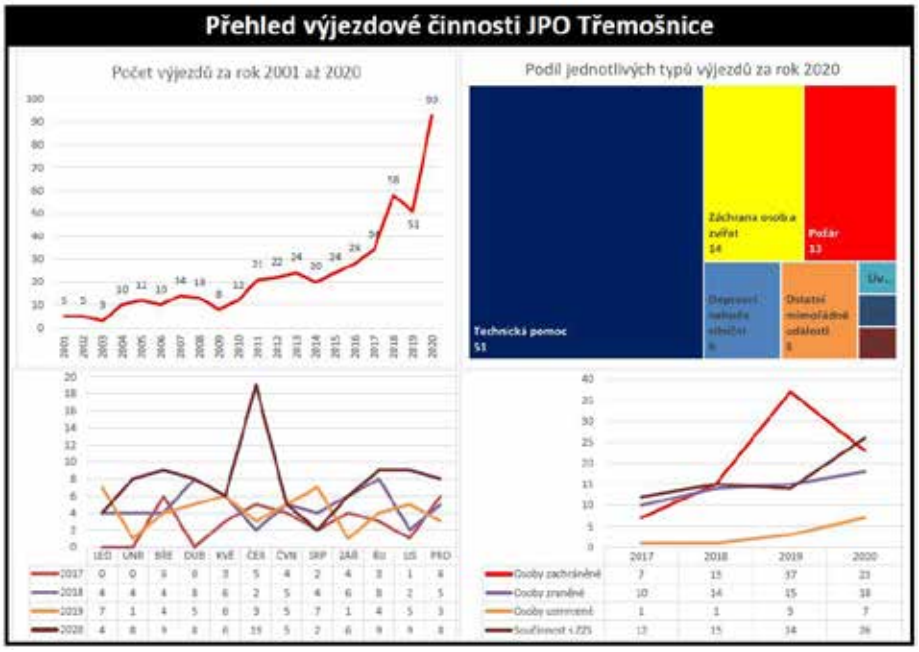
I přes již zmíněné události roku 2020, a to zejména COVID-19, udržela jednotka svoji nepřetržitou akceschopnost a byla vždy připravena kdykoliv vyjet k pomoci. Bohužel výcviky a další činnosti jsme museli omezit, ale i tak jsme je prováděli v rámci aktuálních možností.

Závěrem bychom chtěli poděkovat za přízeň a pomoc, a to zejména Městu Třemošnice a panu starostovi, Hasičskému záchrannému sboru Pardubického kraje, okolním jednotkám a všem, co nám pomáhají při plnění našich úkolů a jsou nám oporou.

Radim Vašíček, Velitel jednotky
Luboš Sobotka, Velitel družstva

Výjezdy hasičů

26. 1. Dopravní nehoda, Běstvina Zbohov
12. 2. Technická pomoc AED, Třemošnice

ZŠ Třemošnice

Podle vládou přijatých krizových opatření je zatím povolena osobní přítomnost ve škole pouze žákům 1. a 2. ročníku. Zajištěno je i fungování školní družiny. Jsou to vždy žáci jedné třídy v jednom oddělení. Pro žáky ostatních ročníků probíhá vyučování distanční formou (on-line vyučování atd.). Bližší informace o zadávání úkolů a zpětné vazby jsou poskytovány jednotnou komunikační platformou „Teams“. V ojedinělých případech si žáci individuálně docházejí pro zadané úkoly a stejným způsobem je také odevzdávají.

Taktéž skončilo první pololetí školního roku 2020-2021 a bylo nutné žáky ohodnotit, klasifikovat. Určitě to v této době není jednoduché. Zákonným zástupcům žáků bylo v drtivé většině oznámeno 28. 1. hodnocení, klasifikace jejich dětí v elektronické aplikaci žákovské knížky. Jednotlivci, kteří elektronickou žákovskou knížku nevlastní, byli informováni jinou formou. Osobně si výpisy z vysvědčení převzali pouze žáci 1. a 2. ročníku. Ostatním bude tento výpis předán při nejbližší možné příležitosti, kdy bude povolena osobní přítomnost žáků ve škole.

Závěrem bych chtěl poděkovat všem zaměstnancům školy, žákům školy a pochopitelně jejich rodičům (a dalším rodinným příslušníkům) za spolupráci se školou, kterou v současnosti vykonávají. Určitě to není snadné, ale vydržme.

S vírou brzkého návratu do školy všech našich žáků a hodně zdraví všem.

Mgr. Lubomír Marek

Pečovatelská služba

Obyvatelé domu s pečovatelskou službou a klienti PS v terénu děkují firmě DAKO-CZ, a. s. za potravinové balíčky, které obdrželi 21. 1.

Fotografie dokumentují předávání balíčků seniorům.

Bc. Jana Endrychová

Letošní netradiční zima pomalu končí a všichni pevně věříme, že s příchodem jara se začne vše obracet k lepšímu. Některé třemánkovské maminky se na facebooku svěřily, jak s dětmi tráví čas, přidaly fotky a já jejich pozdravy velice ráda přenesu touto cestou dál. Co se tedy v rodinách tuto zimu děje? Někdo je zapálený kuchař či pekař, jinde probíhají módní přehlídky, zkouška karnevalových kostýmů, úklidové práce všeho druhu, neopomíjejí se zimní radovánky a samozřejmě nechybí dětská vynalézavost a tvořivost, kreslení, stavění z lega, puzzle, vláčky a autíčka, čtení knížek, zpívání písniček či malování kamínků. Všichni se už ale moc těší na sluníčko, teplo a výlety. Snad se toho všeho brzy dočkáme.

Všechny čtenáře zdraví tyto maminky: Klára Kořínková, Sandra Dubská, Eliška Suchomelová, Zuzana Klepačová, Petra Trojanová, Michaela Růžičková, Romana Němcová, Lucie Koudelová, Jana Jeřábková, Hana Pecharová, Pavla Hájková a Dita Štolfová. Přeji všem pevné zdraví a krásný celý měsíc březen.

Mgr. Dita Štolfová

Knihovna

O hliníkové království

Městská knihovna Třemošnice vyhlašuje od 1. 2. do 10. 5. soutěž O Hliníkové království. Tato soutěž je určena pro kolektivy dětí MŠ a ZŠ v Třemošnici. Vybíráme: hliníková víčka od jogurtů, paštik, smetany, pribináčků, (když je zmáčknete, drží tvar), alobalovou folii od čokolád, sýrů, nádoby od některých paštik, staré hliníkové příbory, staré ešusy, Papinové hrnce, prázdné hliníkové krabičky od krémů apod., vše čisté. Čistý hliník noste do knihovny, kde bude zvážen a hmotnost hliníku zapsaná. Co nesbírat: hliníkové folie podlepené papírem, víčka od Activie, obaly z kávy, brambůrků, dětské výživy, léků. Znečištěný hliník nebude zvážen.

Pohádka pro nejmenší

Z důvodu vážné epidemiologické situace se pohádkové představení plánované na 28. 2. nebude konat. Pokusíme se domluvit náhradní (již třetí) termín.

Březen – měsíc čtenářů

V rámci celostátní akce „Březen měsíc čtenářů“ každý oceňuje některé čtenáře. I my jsme se rozhodli ocenit naše čtenáře. Není to lehké někoho vybrat, když byla knihovna od března zavřená zhruba 20 týdnů. Tím pádem mají naši čtenáři ztížené nebo úplně znemožněné půjčování knih. Během posledních let jsme ocenili třeba čtenáře, kteří si během roku půjčili nejvíce knih. Dárky od nás dostali nejstarší i nejmladší čtenáři. Naší pozornosti neunikli ani ti, kteří naši knihovnu navštěvují nejdéle apod. Letošní rok získá ocenění paní Ludmila Rokosová za velké množství nových knih, které věnovala naší knihovně. Velmi si toho vážíme. Hned jak bude knihovna otevřena veřejnosti, předáme paní Rokosové malou pozornost od nás.

Pasování do řádu čtenářského

Ani letošní „druháčky“ nechceme ochudit o krásnou slavnost, pasování do řádu čtenářského. Pasování probíhalo vždy v únoru, ale současná situace to zatím nedovolila. Ale nemusí se bát, do konce školního roku je ještě dost času a my doufáme, že i tyto děti se dočkají svého slavnostního odpoledne.

Semínkovka

Nezapomeňte si přijít k nám do semínkovny pro semínka květin a zeleniny.

A tip na knihu v měsíci březnu? Ten nejlepší tip v tuto dobu je přání, abyste si vy, milí čtenáři, mohli vybrat knihu v naší knihovně sami, podle své nálady, chuti a vkusu. A proto nám všem přejeme, abychom se tady mohli brzo potkat.

Světlana Hromádková
Pavla Alvarezová

placená inzerce

placená inzerce

placená inzerce

Husitství

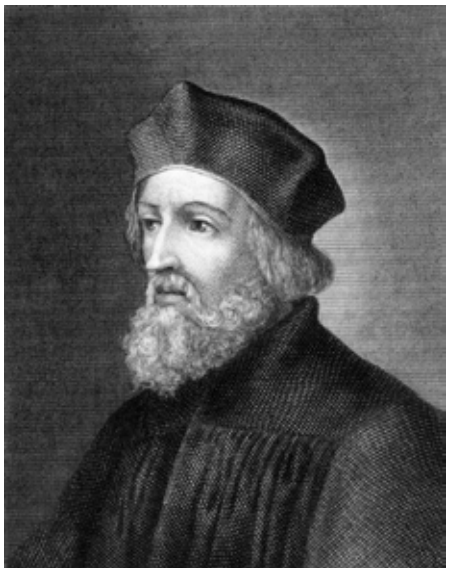
Vážení čtenáři,

v tomto čísle Třemošnických novinek Vás chceme seznámit se stručnými dějinami husitství a také, s tím co znamená čas v dějinách. Svět se neustále mění. Změny jsou v lidech zakotveny, starý řád střídá nový. I letošní rok bude výzvou, co vše se na Lichnici bude moci uskutečnit.

Před 700 lety se poprvé objevilo vojsko husitů pod Lichnicí. Hrady Žleby i Lichnice se bez boje vzdaly pražskému husitskému vojsku. Podruhé sirotčí vojsko Lichnici obléhalo přes rok. Letošní rok tedy bude na Lichnici ve znamení husitství. Ve středověku vznikaly samostatné státy a civilizace, které byly silně ovlivňovány křesťanstvím. Husitství bylo první vzbouření proti poměrům v zemi. Středověk se bezesporu vyznačoval bojem s epidemiemi, válkami, neúrodou a zápasem s přírodou. Za jeden z důvodů vzniku husitství lze považovat nerozhodnou politiku Václava IV.

Kazatelé Jan Milíř z Kroměříže, Matěj z Janova, Konrád Waldhauser i Jan Hus vytýkali vládnoucím přílišnou péči o majetek a zanedbávání duchovní služby. Jan Hus od roku 1402 kázal v Betlémské kapli. Ovlivněn myšlenkami Wyclifa strhuje mysl všech posluchačů kritikou církve, vytýká církevním představitelům prodávání odpustků. Hus působil na univerzitě jako mistr, ale především promlouval jako kazatel k masám posluchačů a to mu zajistilo světoznámost. Rok 1409 se zasloužil o přijetí Kutnohorského dekretu, podle kterého počet hlasů na Pražské univerzitě nabyl stavu 3:1, ve prospěch Čechů. Hus zavedl háčky a čárky (odstranil spřežky), napsal knihy (Dcerka a Postila). Hus přijímá pozvání do Kostnice k veřejnému slyšení a obhajobě svých názorů. Zikmund mu vystavil glejt, ale 6. 7. 1415 je upálen na hranici. V roce 1416 byl upálen Jeroným Pražský. Husité se scházejí na vrcholu hor Oreb a Tábor. Král Václav IV. v roce 1419 dosazuje nové konšely v Novém Městě Pražském. Také nespokojenost kazatele Jana Želivského (1422) vrcholí a s Janem Žižkou domlouvají převrat**.** Dne 30. 7. 1419 proběhla První pražská defenestrace, která odstartovala husitství v Čechách. Václav IV. umírá a Zikmund není uznán. Zikmund je obviněn ze smrti Jana Husa. Vznikají svazy: Pražané, orebité a táborité. Shodují se na čtyřech pražských artikulech.

Třicet jedna jarních, letních, podzimních i zimních zastavení husitských Čech

1415, 6. července – v Kostnici na břehu Bodamského jezera v dnešním Německu byl upálen kazatel Jan Hus. Důvodem bylo kázání reformních názorů, kterými se snažil napravit bohatstvím zkaženou církev, a tím i celou společnost. Bylo dějinnou ironií, že se tak stalo na církevním koncilu, který měl církevní život reformovat. V Čechách jeho myšlenky získaly velkou oblibu, zejména mezi pražskou chudinou, mnoho přívrženců měl Mistr Jan i mezi českým měšťanstvem i částí šlechty. Přes 450 jejích příslušníků dokonce poslalo do Kostnice v září **1415** ostrý protest, kde osvědčovali Husovu bezúhonnost a vzorný život. Jak se tehdy říkalo „evangelický“, to znamená, že žil podle příkazu biblických evangelií. V dalších letech se nové učení lavinovitě šířilo zásluhou lidových kazatelů i na českém a moravském venkově.

1419, 30. července - několikaleté a stupňující se napětí mezi husity (též-podobojí či utrakvisty, podle toho, že jejich symbolem se stalo přijímání svátosti pod obojí způsobu, tedy chleba symbolizujícího tělo Páně, tedy Krista, a také vína jakožto jeho krve; katoličtí věřící přijímali jen pod jednou, tedy chléb; víno bylo určenou jen pro kněze) vyvrcholilo útokem radikálních husitů na Novoměstskou radnici (vedli je kazatel Jan Želivský a rytíř Jan Žižka, u něhož se jednalo o jeho první veřejné vystoupení) a pobitím katolických konšelů. Následovaly útoky na kláštery, jejich ničení a vyhánění mnichů jak v pražských městech, tak na venkově. Od podzimu 1419 radikální husité v defenzivě, očekávání konce světa, který měl nastat v únoru 1420 (chiliasmus). Myšlenka, že praví křesťané se zachrání pouze ve vyvolených městech (Plzeň, „město Slunce“, dále Louny, Žatec, Slaný, Klatovy). Ten se ovšem neuskutečnil a chiliasté přišli o svůj propagační hit. „Království Boží na nebesích“ bylo nahrazeno „královstvím božím na Zemi“.

1420, 25. března – bitva u Sudoměře, první vítězství radikálních husitů vedených Žižkou ve skutečné bitvě. Stalo se tak po jejich vynuceném odchodu z Plzně, jejíž obyvatelé už nehodlali snášet husitské novoty (město se pak stalo nejzarytějším odpůrcem nové víry) na cestě do nového střediska radikálů na Hradišti hory Tábor nad ohybem řeky Lužnice, jehož se místní radikálové zmocnili koncem února, aby zde vybudovali vzorovou komunitu. Úspěch nové taktiky z nouze používající selských vozů jako hradbu a chránících opěšalé sedláky, vyzbrojené zemědělským nářadím (cepy) před „železnými pány“.

1420, březen – vyhlášení křížové výpravy proti husitským kacířům, konkrétně papežem Martinem V. (1. března), následně ve slezské Vratislavi králem Zikmundem.

1420, červenec – křižáci před Prahou, kde se soustředili husité všech proudů: radikální táborité, orebité z východních Čech, husité se Slaného, Žatce a Loun, též družiny prořídlé utrakvistické šlechty. Aby se obležení stalo neprodyšné, znemožnila vítězná srážka na vrchu Vítkově (14. července), kde táborité osobně vedeni Janem Žižkou odrazili nájezd Míšňanů. Během měsíc trvajícího marného obležení husité přijali program tzv. čtyř artikulů pražských a král Zikmund se na Pražském hradě nechal korunovat českým králem. Sám ovšem v Čechách se svým uherským vojskem zůstal, sídlil v Kutné Hoře.

1420, 1. listopadu – bitva u Vyšehradu (též na Pankráci). Aby se Pražané vysvobodili ze sevření dvou královských pevností (Pražského hradu a Vyšehradu), druhou z nich oblehli a pozvali na pomoc venkovské husity (Žatečtí a Lounští, také východočeských orebitů, jejichž vůdce Hynek Krušina z Lichtenburka se stal vrchním velitelem spojeného husitského vojska, táborskou pomoc přivedl hejtman Mikuláš z Husi). Po jednom a půl měsíci vyhladovělá královská posádka zahájila jednání o kapitulaci, a aby tomu Zikmund zabránil, přitáhl s narychlo sebraným silným vojskem hrad vyprostit. Jeho útok, vedený ze dvou stran, však byl odražen, načež se posádka vzdala. Doposud největší a nejkrvavější husitská bitva s velkými vnitropolitickými důsledky (rozpad tábora Zikmundových přívrženců, přechod mnoha opěrných bodů a českých regionů pod vládu husitů).

1421, leden, duben a říjen – rozehnání a poté fyzická likvidace pikartské levice, vyhnané předtím z Tábora. Uskutečnilo se v Příběnicích, poté na Klokotech a posléze v lesích u Stráže nad Nežárkou (adamité), hlavní roli přitom sehrál Žižka.

1421, konec dubna až počátek června – velké tažení spojených husitských vojsk (Pražané, orebité a oddíly husitské šlechty) do východních Čech, při kterém padla do rukou husitů všechna východočeská města, včetně Kutné Hory, také Čáslav, Chrudim či hrad Lichnice.

1421, 3.-7. června – čáslavský sněm, při kterém účastnici (i zástupci katolíků a části moravského panstva) sesadili Zikmunda z trůnu a stanovili zásady vnitropolitického míru (zvolení zemské vlády). Bývá někdy označován za „první evropský parlament“, třebaže jeho závěry zůstaly většinou na papíře.

1421, polovina června – při obléhání hradu Rabí v jižních Čechách přišel Jan Žižka o své druhé, doposud zdravé oko. Zda oslepl zcela nebo si zachoval aspoň částečně vidění, vedou se od Pekařových dob spory.

1421, srpen – II. křížová výprava, která byla vedena z celkem pěti směrů (z Chebu Bavoři, z Freiberrgu Míšňané, z Kladska Slezané a Lužičané, od Lávy Rakušané, z Moravy Zikmund). Špatná koordinace způsobila nakonec fiasko celého podniku, jednotlivé proudy se po překročení hranic vrátily (například oddíly z Říše se zastavily před Žatcem). Opozdil se hlavně král Zikmund, který se s uherským vojskem a oddíly moravského panstva objevil ve středních Čechách až závěrem roku.

1422, leden – porážka Zikmunda u Kutné Hory, Haber a Německého (dnes Havlíčkova) Brodu. Hlavní zásluha přičítána Žižkovi, kdy se v čele spojeného husitského vojska obratným manévrem vyprostil téměř z obklíčení před Kutnou Horou, do něhož ho dostala zrada kutnohorských Němců, vydavších za jeho zády město do rukou krále Zikmunda (22. prosince 1421), aby za necelé dva týdny (6. ledna 1422) překvapil nic netušícího protivníka a přinutil jej k útěku. Další dvě srážky byly marné pokusy zadních vojů prchajících zadržet vítězné husity. Během akcí Kutná Hora vyhořela, Německý Brod byl zcela zničen.

1422, 9. března – zrádná poprava Jana Želivského, jenž se v polovině předešlého roku diktátorsky zmocnil vlády nad celou Prahou, ale vzbudil odpor měšťanstva a s ním spojených špiček husitské šlechty. Nakonec se proti němu postavil Žižka, který po návratu ze zimního tažení ke Kutné Hoře připustil jeho odstavení od vlády měsíc před popravou. Jak vidět vadil svým nepřátelům i potom, ale ohnivý kazatel se dopustil za své diktatury mnoha chyb a přehmatů (poprava svého protivníka Jana Sádla z Kostelce).

1422, léto až podzim – marné několikaměsíční obležení Karlštejna pražským vojskem, při kterém byly použity i nekonvenční způsoby boje jako vrhání beček naplněných exkrementy obléhajících pomocí praků.

1423, jaro – Žižka se rozešel se starým Táborem, jehož politiku schvaloval stále méně. Nakonec se svou družinou (jádro nového polního vojska) odešel po vzájemné domluvě do východních Čech, kde začal úzce spolupracovat s orebským svazem, jehož vedení převzal v srpnu, kdy se zradou zmocnil Hradce Králové. Jeho držbu si zajistil bitvou u Strauchova Dvora, kdy porazil dosavadního hejtmana Diviše Bořka z Miletínka. Poté se zmocnil i dalších východočeských měst (Chrudimi, Čáslavi, Dvora Králové a dalších). Svými protivníky byl na svatohavelském sněmu (listopad 1423) prohlášen za zemského škůdce a vyhlášena mu válka.

1424, 1. července – bitva u Malešova. Žižka v ní drtivě porazil koalici Pražanů, jejich spojenců, panstva, husitského i katolického (legenda o vozech naplněných kamením a spuštěných ze svahu). Následovalo obležení Prahy a její podřízení se Žižkovu vedení.

1424, 11. října – smrt Žižkova u Přibyslavi, k níž došlo během společného tažení husitů na Moravu.

1426, 16. června – bitva u Ústí (či „na Běhání“ podle vyvýšeniny, kde se boj odehrál), snad nejkrvavější bitva husitských válek, kdy Míšňané, Sasové, Durynkové, Lužičané, tvořící III. křížovou výpravu byli odraženi spojenými husitským vojskem vedeným Prokopem Holým, jenž stál v čele polních vojsk. Naposledy se křižáci odvážili zaútočit na vozovou hradbu klasickým útokem těžké rytířské jízdy na husitskou vozovou hradbu.

od **1427**, březen – vpádem do Rakouska začala polní vojska táborů a sirotků tzv. spanilé jízdy do okolních zemí. Měla to být odveta za křižácké vpády, prostředek nátlaku na římskou církev i Zikmunda a způsob získávání kořisti (české země byly vystaveny od počátku válek dlouhodobé hospodářské blokádě). Nejvýznamnějšími byla tažení do Slezska a Horní Lužice (květen 1427), do Slezska (leden-květen 1428), do Horní Falce a okolí Vídně (léto 1429), opět do Slezska a Horní Lužice (podzim 1429), Sasko a Bavorsko (Vánoce 1429-únor 1430; tato výprava pod velením Prokopa Holého byla snad největší, tvořilo ji 45 000 vojáků, 2 500 bojových vozů; od Lipska se husité rozdělili do pěti proudů; bylo celkem dobyto přes 40 měst), Slezska a Pováží (léto 1430), Horní Lužice (únor-květen 1431), Rakous (říjen 1431, tady utrpěli husité těžké ztráty), Pováží (podzim 1431), Slovensko a Rakousko (jaro 1432), Rakousy, Slovensko, Horní Slezsko (jaro 1433), nejznámější byla výprava sirotčího hejtmana Jana Čapka ze Sán přes Dolní Slezsko, braniborskou Novou Marku až k Baltskému moři jako pomoc Polákům proti německým rytířům (červen 1433).

1428, červenec-listopad 1429 – uprostřed vnitřních bojů mezi husity a katolíky, ale i mezi jednotlivými husitskými stranami, sirotčí vojsko vedené hejtmanem Janem Královcem víc než rok obléhalo hrad Lichnici, tehdy patřící Janu Městeckému z Opočna, jehož posádka terorizovala husity celého okolí. Po kapitulaci vyhladovělé posádky hrad s panstvím připadl sirotčímu hejtmanu Janu Hertvíku z Rušínova. Kraj si oddechl…

Ivana Matyková

pokračování příště ...

Recepty našich čtenářů

Rychlé vdolečky bez kynutí

Suroviny: 600 g hladké mouky, 1 prášek do pečiva, 2 vejce, špetka soli, 2 lžíce cukru krystal, 50 g droždí, 250 ml mléka, 200 ml oleje

Postup: Mléko ohřejeme, dáme do něj droždí a cukr, dobře promícháme. Zbytek surovin nasypeme do mísy, nalijeme mléko s droždím a umícháme těsto. Hned vyválíme z těsta tenký plát, krájíme na čtverečky a plníme dle chuti tvarohem, marmeládou, mákem, povidly nebo třeba Nutelou. Tvarujeme vdolečky, dáme na plech a potřeme vajíčkem. Pečeme asi 15-18 minut při 160 °C. Ještě horké potřeme rozpuštěným máslem s trochou rumu a hned obalíme v cukru.

Čtenářka TN

1. 2. - 10. 5.	O Hliníkové království	Městská knihovna

Městská knihovna vyhlásila soutěž ve sběru hliníku pro kolektivy MŠ a ZŠ Třemošnice. Čistý hliník v pytlích nebo krabicích (prosíme napište na ně jméno a třídu) můžete nosit do knihovny od 1. 2. do 10. 5. V případě, že je knihovna uzavřena, ho můžete nechat přede dveřmi a zavolat na telefon 469 611 135, že jste tam hliník nechali.

2. 3. - 27. 3.	Výstava fotografií - Obrázky z Indie	Městská galerie

Výstava fotografií Jiřího Urbana se bude konat pouze při příznivých epidemiologických podmínkách.

Inzerce

Nabízíme Vám možnost inzerce v této části TN. V případě zájmu navštivte Informační centrum, které přijímá Vaše inzeráty, a kde získáte informace o dalších možnostech reklamy v Třemošnických novinkách.
Cena: 200 znaků .... 150 Kč

placená inzerce

Soused opravář - poradí si se vším
Ing. Vladimír Georgiev
Tel: 602 419 159
www.soused-opravar.cz

Poděkování

Chtěl bych poděkovat panu místostarostovi Josefu Dvořákovi a paní Janě Kváčové za milé blahopřání a dárek k mým narozeninám. Velmi mě to potěšilo.

Slavomír Hamsa

placená inzerce

placená inzerce

Rozloučili jsme se

Dne 23. ledna zemřela Věnceslava Dibelková ve věku 95 let, Třemošnice č. p. 115.

Dne 26. ledna zemřela Estera Cimburková ve věku 64 let, Závratec č. p. 25.

Dne 2. února zemřela Terezia Zajícová ve věku 88 let.

Dne 6. února zemřela Bohuslava Hromádková ve věku 75 let, Mladotice č. p. 34.

Dne 9. února zemřel Karel Pilař ve věku 59 let.

placená inzerce

PeStall s.r.o. výrobce vysoce výkonných CNC strojů pro dělení materiálu autogenem, plazmou, vodním paprskem, mechanickými nástroji.

Hledáme spolupracovníka v oboru elektro do našeho týmu. Provozovna PRACHOVICE.

Co nabízíme:
- Jistota práce HPP, nebo živ. list
- Zázemí malé stabilní firmy
- Čisté prostředí
- Jednosměnný provoz
- Podpora a ohodnocení při iniciativě a vývoji

Co očekáváme:
- Min. vzdělání: výuční list obor elektromechanik
- Řidičský průkaz skup. B
- Znalost PLC výhodou
- Manuální zručnost, pečlivost
- Spolehlivost, ochota pracovat

V případě zájmu nás kontaktujte na telefonním čísle 733 124 869 a sjednejte si u nás osobní schůzku.

Za obsah placené inzerce neručíme.

Třemošnické novinky - periodický tisk územně samosprávního celku, vychází jako měsíčník.

Redakční rada: Alvarezová Pavla, Víšková Martina, Bubeníková Marcela, Kodešová Kamila, Tonner Karel
Kontakt na redakci: redakce@tremosnice.cz
Vydává: Město Třemošnice, Náměstí Míru 451, 538 43 Třemošnice, IČ 00271071
Tisk: Tiskárna v Ráji s. r. o. Pardubice
Distribuce: zdarma do všech domácností
Datum vydání: 1. 3. 2021
Příští uzávěrka: 16. 3. 2021
Náklad: 1370 ks
Registrační číslo: MK ČR E 18645